

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravlštvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefón-štev. 74.

Štev. 177.

V Ljubljani, v soboto 6. avgusta 1898.

Letnik XXVI

Slovenskim županom.

Vasi, mesta, dežele in posamezni narodi avstrijski letos tekmujejo, da najsijajneje praznujejo petdesetletnico vladanja preljubljenega cesarja Fr. Jožefa I. ter tem povodom izrazijo udanost in zvestobo dobrotljivemu vladarju in presvetli cesarski hiši. S ponosom pa sme tudi slovenski narod v tem zgodovinskem letu stopiti pred prestol Nje. Veličanstva. Stoletna zgodovina priča, da narod slovenski ni nikdar omahoval v svoji zvestobi habsburški dinastiji in avstrijski monarhiji, da so njegovi sinovi na stoterih bojiščih prelivali svojo kri za svojega vladarja in skupno domovino. V najnevarnejših časih stal je slovenski rod na braniku za čast in slavo avstrijskega imena proti besnečemu sovražniku. Žrtvoval je žitje in bitje, kedar ga je v nevarnosti klical bojni rog na krvavi ples. S tem je kazal svojo žilavost, a tudi neomejeno ljubezen do preslavne vladarske hiše habsburške.

Slovenski narod pa je svojemu vladarju tudi hvalo dolžan, kar je ravno za njegove vlade navzlic raznim oviram veliko napredoval v kulturnem in gospodarskem oziru. Dosegel pa je z drugimi narodi tudi političnih pravic, ki mu zagotavljajo ravnopravnost in narodni obstanek. Povoda in vzroka torej dovolj, da ta čustva udanosti, ljubezni in hvaležnosti slovenski narod skupno izrazi na poseben in slovesen način ter ob jednem pokaže svojo solidarnost in jedinstvo.

Slovinci smo razcepljeni na šest kronovin in izvemši Kranjsko povsod na milost in nemilost izročeni političnim svojim nasprotnikom. Zato slovenski zastopniki v štajerskem, koroškem, go-

riškem, tržaškem in isterskem deželnem zboru niso mogli in niso smeli dati duška svojim čustvom, svojim željam. Zadušile so jih večine nasprotnikov. Le kranjski deželni zbor je sprejel adresu na cesarja, v kateri izraža misli in želje kranjskega prebivalstva, a ob jednem tudi opozarja na žalostne, na neznosne razmere, v katerih so naši sobratje izven kranjskih mej.

Zatoraj je bila jako srečna misel, da je občinski zastop beše Ljubljane, vseslovenskega središča, v svoji seji dne 17. maja sklenil prirediti shod vseh slovenskih županov iz Kranjske, Štajerske, Koroške in vsega Primorja. Saj so ravno župani v pravem pomenu besede zaupniki in zastopniki naroda in samouprave, oni so v prvi vrsti poklicani in dolžni, da govoré v imenu prebivalstva, da tolmačijo čustva, želje in prošnje svojega naroda. Ves slovenski narod naj govori po svojih županih, izlije svoje srce, česar ni mogel izraziti po svojih zastopnikih v zakonodajnih zastopih. Shod vseh slovenskih županov bodi v šumu jubilejskih slavnostij mogočna in sijajna manifestacija slovenske zvestobe in hvaležnosti, a tudi slovenske zavednosti. Na shodu županov v Ljubljani dne 17. avgusta mora narod slovenski dokazati, da še živi, še giblje, da ga ni še strla tujčeva železna peta, a da hoče tudi nadalje živeti kot ravnopraven faktor v avstrijski državi, pod habsburškim žezlom, ter z vsemi svojimi močmi in vsemi zakonitimi sredstvi braniti svoja narodna in politična prava. Shod slovenskih županov bodi slovenski parlament ter sijajno in glasno izrazi srčna čustva, voščila in želje zjedinjene Slovenije.

Na shodu bode prilika, da se župani posvetujejo o raznih perečih vprašanjih, da se tudi po-

učé na svoja ušesa o neznosnih razmerah v obmejnih pokrajinah, koder so slovenski županski stoli one trdnjave, ob katere butajo silni valovi tujinstva. Jedna za drugo se potaplja v tujem morju vsled popustljivosti, malomarnosti in tudi nezavednosti naših ljudij. Treba je bodrila, poka, naudušenja za narodne, za ljudske pravice. Slovenski župani se morajo v teh resnih in burnih časih, v dobi gospodarskega propada in političnega viharja zavedati svojih dolžnostij in pravic kot zaupniki in zastopniki svojega ljudstva. Odlično je župansko mesto, a tudi jako odgovorno na vse strani. Bolj ko kedaj potrebuje slovenski narod na županskih stolah mož poštenjakov, kremenitih značajev, ki imajo pogum proti vsakemu z orožjem zakonov in svojega dostojanstva braniti in varovati koristi svojega rodu.

Slovenski župani, pokažite po vseh slovenskih pokrajinah svojo zavednost ter se v polnem številu zberite dne 17. avgusta v beli Ljubljani, da sijajno izrazite ljubezen in udanost presvetlemu cesarju ter osvedočite slovensko vzajemnost!

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. avgusta.

Ministerska posvetovanja. Včeraj zvečer sta došla na Dunaj, kakor je bilo napovedano, ogerska ministra baron Banffy in Lukacs, izšla se je povrnil avstrijski finančni minister dr. Kaizl, da se vdeleže posvetovanj o nagodbenem vprašanju pri ministerskem predsedniku grofu Thunu. Trgovinski minister dr. Bärnreither se je povrnil sinoči iz Gorice na Dunaj, vendar ni gotovo, da bi se tudi on vdeležil važnega razgovora. Po po-

LISTEK.

Čestilci znamenitih mož.

Bismarck je mrtev. Črnilo bi zapravljali, ako bi razlagati skušali njegov pomen za Prusko in vladajočo hišo. Zatorej so ga slavili in čestili ži vega prijatelji Pruske se samo na Nemškem, temveč tudi v Avstriji, ter ga sedaj mrtvega slave in česte v podvojeni meri.

»Grazer Tagblatt« spominja se, ko poroča o Bismarckovej smrti, tudi romanja neodrešencev iz zelene Štajerske k starcu v saškej šumi, katero se je vršilo pred dobrimi tremi leti. Navdušenje in ginjenost prevzela sta še sedaj imenovani nemško-nacijonalni list ob spominu vsega lepega, kar so doživeli romarji tedaj. Najlepša bila je bojda pojedina, katero jim je napraviti dal Bismarck.

Čujmo, kaj so počenjali navdušeni nemški Štajerci po končanej pojedini. »Grazer Tagblatt« poroča: »Fürst Bismarck gab lachend seine Zustimmung, als nun ein offener Tafelraub begann. Die eigenartigen Fidibus-Streichhölzer, die massiven Streichholzbehälter, Flaschen, Gläser, Kuchen, Cigarren, ja aber auch in grossem Masse die schweren Holzscheite vor dem Kamine wurden jubelnd mitgenommen — für die Lieben in der Heimat!«

Tako obloženi s hišno opravo Bismarckovo in njegovimi poleni podali so se ti prečudni čestilci proti domu. Čudimo se samo, da ni ta ali oni izmed navdušenih čestilcev slekel Bismarcku sukne, vzal mu klobuka, ali da mu ni izpulil tistih zgodovinskih treh las ter jih vzal sabo za spomin.

Ta način češčenja znamenitih mož je sila praktičen za čestilce. Natlačijo si žepe s potvico slavljenčev in ž njegovimi smodkami, na pot si vzamejo njegovo vino in celo nekaj njegovih polen prinese vsak sabo domu.

Slavlencu samemu pa ta način češčenja ne more biti posebno prijeten.

Morda je Bismarck za odhajajočimi, ž njegovim pohištvo obloženimi nemškimi neodrešenci klical: »Die deutschen Steierer imponieren mir nicht«, kakor je njega dnij državnemu zboru nemškemu rekel: »Der Reichstag imponiert mir nicht.«

Ako bi se vdomačil in razširil ta način češčenja, morali bodejo znameniti možje, da se obvarujejo gmotne škode, skrbno hraniti svoje smodke in svoje vino, polen pa ne bodo smeli polagati h kaminom, marveč morali jih bodo varno zaklepati v drvarnice. Tako življenje pa je zelo neprijetno in nihče bi ne hotel potem postati znamenit.

Sicer pa je videti, da se našim nemško-nacijonalnim sodržavljanom ni obnesel ta način če-

ščenja znamenitih mož. Bodi si, da so bile Bismarckove smodke slabe, njegovo vino kislo, ali polena pretežka, skratka: opustili so način češčenja z odnašanjem slavljenčevih stvari in sedaj čestijo Wolfa, kateri je brez dvoma edini poklicani naslednik Bismarckov v slavi in zaslugah, s tem, da zanj zbirajo denar. To bojda bolj veseli slavljenca.

Gotovo pa seveda ni, ali se bode v Nemcih vdomačil ta ali oni način slavljenja. Znameniti možje nemški torej ne morejo mirno spat, ako premišljujejo to stvar natančneje.

Pač sitna stvar je včasih slava.

Iz radenskega zdravilišča.

I.

Po nasvetu štajerskega župnika in ravnaje se po modrem izreku: »Vse poskusite, dobrega se držite« — sem se letos napolil na južni Štajer, utrjevati si rahlo zdravje. Vlak južne železnice me je iz Notranjske naglo ponesel na postajo Spielfeld, kjer sem izstopil in čakal nekoliko ur na vlak lokalne železnice ljutomerske. Na mojo žalost pa je večerni vlak vozil le do Radgone. Da bi bil čim preje na mestu, najamem si voz in dospem okoli 10. ure zvečer v zdravilišče Radenci (Radain). Radenska slatina — kakor Štajerci kisli vodi pravijo — je obče znana in zdrava, priljub-

Pr. 6/8 98 53/4 h g

ročilih mažarskih listov ne bo na dnevnem redu današnjih posvetovanj samo nagodbena vprašanja, oziroma vprašanje glede nagodbenega provizorija, marveč govorilo se bo tudi o akcijskem načrtu za bodočnost, ki je seveda konečno tudi v zvezi z razmerjem mej Avstrijo in Ogersko. Pri tej priliki se zelo mnogo govori o spremembi avstrijske ustave, ki bi pripomogla iztrgati silovito orožje iz rok nemških obstrukcionistov. Sploh meri vsa vladna akcija sedaj nato, kako dospeti do normalnih razmer v avstrijskem parlamentu in po tem do vsestranski ugodnega razmerja mej Avstrijo in Ogersko. Definitivnega najbrže ministri danes ne bodo sklenili še prav ničesar, pač pa skušali načrtati prvotne poteze za konečni poslovni načrt. S tem se podasta ministerska predsednika v Išli in ako vladar pritrdi njunim nasvetom, pričneta lahko takoj potem resno, praktično delo. Do tedaj pa je vse nejasno in niti Thun niti Banffy še nista popolnem na jasnem glede konečnega postopanja.

Sprememba ustave. Poslednje dni pečajo se razni listi z že davno sproženo idejo glede premembe avstrijske ustave, ki bi omogočila za delo sposoben osrednji parlament. Takoj spočetka se je razbodbalo v svet, da namerava grof Thun razpustiti sedanji državni zbor ter sestaviti nov parlament iz zastopnikov, izišlih iz posamnih deželnih zborov. Ni se pa takrat govorilo o spremembi volilnega reda za deželne zборе, le o ustanovitvi pete skupine so vedeli poročati nekateri listi. Sedaj pa gotovi krogi, kar je povsem res, tudi s tem niso zadovoljni in predlagajo pred vsem spremembo volilnega reda za deželne zборе in sicer tako, po kateri bi se moralo zadostno ozirati tudi na narodne manjšine. S tem bi se že a priori zlomila moč nemške obstrukcije, ob enem bi bil pa parlament sestavljen iz zastopnikov takih deželnih zborov, bolj pravičen nasproti narodnim manjšinam. — Na tako ustavo državnega zbora vlada najbrže niti ne misli ne in bi bila vse drugo kot pravična. Osrednji parlament morajo sestavljati jedino le možje, ki izidejo neposredno iz naroda in sicer potom splošnih, direktnih in tajnih volitev.

»Fremdenblatt« in slovenske zahteve. Omenjali smo že, kako razburjena je bila gospoda okolu oficijoznega »Fremdenblatta« nad govorom podpredsednika poslanske zbornice dr. Ferjančiča. Razburjenost je bila tako velika, da se še sedaj ni mogla poleči, kajti zopet se peča to glasilo z omenjenim govorom. Piše namreč nastopno: Govor poslanca dr. Ferjančiča jasno kaže velike težkoče, ki se pojavljajo povodom reševanja notranjih homatij. Dr. Ferjančič bi s češko-nemškim preprirom rad združil zahteve Slovencev, Hrvatov in Rusinov ter agituje pri Čehih, naj z Nemci popreje ne sklenejo miru, dokler se vlada ne bo ozirala tudi na zahteve imenovanih narodov. Že več tednov piše južno-slovansko časopisje v tem smislu... Slovansko mejebojnost naj kličejo dotični krogi na pomoč ob drugi bolj primerni priliki. Za sedaj preseda Avstriji še češko vprašanje. — Take pisave bi pač ne pričakovali od oficijoznega glasila, ko bi ne vedeli, da je ravno »Frem-

denblatt« na Slovanom skrajno sovražnem potu, kar je svojedobno opazil tudi bivši ministerski predsednik grof Badeni. Upamo, da tudi na grofa Thuna ne bo napravil list premočnega vtisa, ker mora že davno biti uverjen, da v Avstriji ne bo preje narodnostnega miru, dokler ne zavlada na vseh koncih in krajih popolna jezikovna ravnopravnost in se toraj tudi slovenskemu, hrvatskemu in rusinskemu narodu priznajo pravice, ki so mu zajamčene v državnih temeljnih zakonih.

Jezikovna ravnopravnost pri sodiščih. Graško nadsodišče, o katerega razsodbi glede rabe slovenščine pri sodiščih se je že mnogo pisalo, ni ostalo osamljeno v svojevoljnem postopanju v prilog nemškemu razpravnemu jeziku. Slučaj, ki ga tu omenjamo, se ne tiče sicer slovenščine, marveč rumunskega jezika, vendar v popolno enakem slučaju. Neka notarska pisarna v Črnovicah je že dalje časa vlagala svoje raznovrstne vloge pri ondotnem civilnem sodišču v rumunskem jeziku. Ko pa je minule dni neka taka vloga došla pred civilno deželno sodišče, jo je to odklonilo, sklicevaje se na neko ministerijalno naredbo, ki določa, da je v Bukovini pri vseh civilnih sodiščih nemščina uradni jezik. Umevno je, da je interesovana stranka proti takemu zastarelemu postopanju vložila ugovor na višjo instanco in radevedni smo, kako se bo glasil konečni odlok.

Mirovna pogajanja mej Španijo in Ameriko. Akoravno poročila iz Washingtona opetovano naglašajo, da ni več daleč čas, ko se sklene mir mej bojujočima se silama in da se morda že tekom par dnij sklene premirje, vendar še dosedaj nimamo oficijelnega poročila o tem, da je francoski poslanik Cambon res izročil noto španske vlade, v kateri z »malo izjemami« odobruje mirovne pogoje, kakor jih je načrtal predsednik Mac Kinley. Mnogo bolj verjetno je toraj, da se Sagasta še ni odločil, in res poročajo madridski listi o samih posvetovanjih. Velik del španskih politikov namreč še vedno vztraja na stališču, da je boljše (?), ako se še nadaljuje vojska z Amerikani. Seveda konečno ti krogi ne bodo zmagali, ker mora vendar vsak trezen človek uvideti, da nadaljno bojevanje Špancem ne bo doneslo prav nobenih koristij, pač pa ogromno novo škodo. Prej ali slej se bodo toraj madridski vodilni krogi hote ali ne hote morali ukloniti zahtevam zmagovalnih Amerikanov.

Cerkveni letopis.

Petindvajsetletnica mašništva presvetlega knezoškofa in veleč. gg. sošolcev.

(Konec.)

V cerkvi je opravil preč. gosp. kanonik Josip Erker ob azistenci dveh sošolcev in navzočnosti presvetlega knezoškofa sveto mašo za ranjke sošolce, katerih je nemila smrt že šest pokosila. Marljivi naši pevci peli so Hladnikovo mašo. Po končani sveti daritvi opravil je presvetli knezoškof »absolutio ad tumbam« za ranjke gospode sošolce.

Na to stopi na prižnico preč. gosp. dr. Josip Marinko ter v izbornem govoru s prepričevalnimi

besedami slika milosti, ki so jih prejeli in drugim delili srebrnomašniki, kaže pa tudi ljudstvu na težave duhovskega stanu, opisuje, kaj so že pretrpeli srebrnomašniki v svojem pastirovanju. Dveh oseb se je imenoma spomnil v svojem govoru: nepozabnega, blagega ranjkega gosp. Žige Bohinea in presvetlega knezoškofa. Milo se nam je storilo, ko je pripovedoval, kako je bil naš presvetli knezoškof v svojem misijonarskem delovanju v Bosni večkrat v smrtni nevarnosti, ko se ga Turki oblegali, konj vrgel v valove; moral je celo večkrat prenočiti na krajih, kjer je še za živino preslabo.

Govoru sledila je pontifikalna sv. maša. Petje mej sveto mašo je bilo po hvalevrednem prizadevanju gospoda nadučitelja in organista M. Ranta pravilno. Peli so latinsko sveto mašo, koralno »introtitus, graduale« itd.; Belarjevo »Ave Maria« in Foersterjev »Jesus dulcis memoria«, po sv. maši zahvalno pesem Foersterjevo »Te Deum« (sestavljen po starem napevu »Hvala bod' Gospod Bogu«). Slednjič so dali presvetli knezoškof blagoslov z Najsvetejšim. Pri odhodu iz cerkve so peli pesem: »Pozdravljen jubilej današnji« itd.

Po sveti maši spremili smo zopet slovesno srebrnomašnike v župnišče. Ker jih še le v tem sprevedu vidiš vseh 14 skupaj zbranih, ti povem, potrpežljivi bralec, njih imena:

Presvetli knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, preč. gg.: kanonik Josip Erker, profesorja dr. Josip Marinko in Janez Komljanec, preč. gg. župniki Jakob Ferjančič, Lnton Korbič, M. Molek, Anton More, Janez Vidregar, p. Teodorik Muren in Bazilij Dolinar. Poleg teh 11 sošolcev bili so trije istega leta posvečeni, in sicer veleč. gospodje župniki: Matija Kolar, Josip Rome in Andrej Šimenec.

Stopili smo pred župnišče zunaj lepo ozaljšano z venci, mlaji in napisom »Veselimo in radujmo se v Gospodu«, v veži pa napis:

Prihod Vaš nas zveseljuje
Hišo vso nam osrečuje.

Mej zelenimi venci prišli smo v ukusno ozaljšano dvorano — obednico. Mej drugimi okraski omenjam lično naslikanih insignij novomašniških in škofovskih, oboje delo gč. učiteljice, poleg obeh teh dveh podob pa številki 1873—1898.

V spomin sestanka ob petindvajsetletnici dali so se preč. gg. jubilentje fotografovati, potem so pa šli nekoliko se oddahnit v hrib v zeleni gaj »puščavica«, nad katero je vihrala zastava. Dopoludne so še počastili Najsvetejše.

Med primernimi napitnicami, zaupnimi pogovori, veselimi in žalostnimi spomini na dogodke preteklih let je hitro potekel čas obeda. Zbrane slavljence so brzojavno pozdravili: gg. duhovniki zbrani na konferenci v Št. Jerneju, gg. učitelji zbrani na konferenci v Kranji. Pismo so častitali: v imenu novomeške dekanije premil. gosp. prošt dr. Elbert s pozdravom, g. Ivan Škerl, deželnega sodišča svetnik v Novem Mestu, gospod župnik in dež. poslanec Jan. Ažman s kronografikom: eXpLetIs VigIntI aC qVInqVe saCerDotII annIs eX CorDe gaVDete! gosp. župnik Anton Dolinar.

ljena pijača, manj znan pa je kraj, kjer ta zemeljski zaklad izvira in odkoder se v steklenicah razpošilja v širni svet — en milijon steklenic na leto.

Ker ta zaklad na slovenskih tleh kipi na dan iz skrivnostne globočine in je radenska okolica diven košček našega slovenskega ozemlja, morda Slovenčevim bralcem ustrežem s temi mojimi pismi.

Zdravilišče Radenci leži 208 m. nad morsko gladino na vshodnem delu Štajerske tik ogerske meje. V 5 minutah si že na meji, v prvi ogerski občini Petanec — napis na tabli: Petancz. Ako se daš prepeljati na prevoznem brodu — »baren« v ljudskem jeziku — čez reko Muro, si v eni uri peš-poti v Tišini, prvem večjem kraju ogerskega kraljestva, in sicer mej brati, prekmurškimi Slovenci, ki pa v teh razmerah, kakoršne so ondi, brez slov. šole, brez narodno čuteče in v tem smislu delujoče duhovščine, ne morejo napredovati. Je sicer še nekoliko duhovnikov, ki se zavedajo svoje slovenske narodnosti, (Borovnjak, Ivanoczy) toda kaj vzmorejo proti vsegamogočni ogerski vladi, ki hoče siloma vse pomažariti in bi rada še vrabce naučila po ogersko čivkati.

Pogled na minole čase nam daje trdno upanje, da se ogerske nakane ne bodo uresničile. Slovenec se krčevito drži svojih starih tradicij: vere, jezika in običajev. Kraj in občina radenska spada v sodni okraj Zgorenja Radgona in pod okrajno glavarstvo Ljutomer. Prav zraven drži cesta iz Radgone v Ljutomer. Krajevno ime Radenci se rabi samo v množini. Opazil sem, da nosi mnogo selišč množinska imena: Šratovci, Rihterovci, Križevci, Bučečovci, Vogričevci itd. Radoveden sem bil, iztakniti etimologiško korenino imena Radenci. Prijatelj misli, da pomeni beseda »radéna« prijetno livado. Jaz bi sodil, da je krajevno ime posneto po radenskem potočiču. Na Kranjskem je mnogo krajev sličnega imena: Radna, Radolica, Radomlje, Radanja vas. Naj si o etimologiški izpeljavi ubijajo glave jezikoslovci, jaz pritrdim kapelskemu župniku, ki izvaja ime zdravilišča od radéna = livada, kajti vsa tukajšnja okolica je zares silno mična in prijetna livada, ležeča v takozvanem »spodnjem murskem polju«. Mogočna Mura tira tu svoje kalne valove skozi obširno ravnino. Zemlja okoli Radencev je naplavina, spodaj okrogel gramoz, površje svetlosiva prhka ilovica. Njive so zelo rodovitne, na travni

kih bujna rast sočnate krme, vrtovi polni sadnega drevja, posebno jabolk. (Štajercem je jabolko ženskega spola.) Mnogo sadja se izpeča za lepe novce v Nemčijo in na Ogersko. Zelo čislani so mošancgarji in druge vrste zlahtnega sadja — parmene in reinette — z murskega polja. Sadjereja — koliko veselja in dobička donašaš, pa vse premalo te spoštujemo in gojimo. Nemci so v tem oziru daleč pred nami. Nekateri kmetje na srednjem Štajerskem dobé nad 1000 gld. za sama jabolka. Samo nečesa je tu pogrešalo moje oko: jelovih in bukovih gozdov. Ne da ne bi tu rasla tudi jelka in bukev, — kopalški park je zasajen z igličastim drevjem, ki prav lepo vspeva — ampak prostora ni za obširne gozde, ker so vsi griči — vinske gorice. S tem pa ne rečem, da je tu pomanjkanje gozdov. Prav veliko jih je, raztresenih tu in tam mej rodovitnim poljem. Ob Muri sem videl hoste samega vrbovja in jelševja. Pa kake vrbe in jelše, — orjaškim hrastom podobne. Tudi borovja je mnogo, rabijo ga za kolje po vinogradih. Skratka: tu je proti našim krajem prava obljubljen dežela. Zahvaljen bodi Bog, da si jo podaril našemu milemu narodu.

Še ugodniše so razmere glede na rodovit-

Predno so se preč. gg. razšli, obljubili so, da se čez petnajst let ob svoji štiridesetletnici zopet snidejo in takrat hočejo, kar jih Bog še pri življenju ohrani, vsi skupaj darovati cerkvi Matere Božje na Dobrovi lep kelh.

Le prehitro se je približal čas ločitve. Malo pred peto uro ločili so se in presvitli se je podal z nekaterimi gg. jubilarji obiskat velesp. Poklukarjevo rodbino. Požarna bramba in župan pričakovali so slavljence, da se poslové od njih in zahvalijo za visoko čast, katero so danes Dobrovi skazali. Prijazno so se pogovarjali s posamezniki, presv. knezoškof podelil je še enkrat apostolski blagoslov in odpeljali so se vsi mej živahnimi »živijo« in »slava« klici tja v Razore blagoslovit novo znamenje. Po blagoslovu nagovoril je presv. knezoškof navzoče zbrano občinstvo, šel blagoslovit drugo znamenje in se na to podal in nekateri jubilarji na dom gospoda dr. Marinkota na Komanijo.

Po kratkem odpočitku odpeljali so se mej zvonjenjem in pokanjem topičev skozi Šmartino na državno cesto v Ljubljano, nekaj jubilarjev je pa še prenočilo na Dobrovi.

Prelepi dan petindvajsetletnice mašništva presvetlega knezoškofa in sošolcev ostal bo nam vsem v trajnem spominu. Dobrovčani so pokazali, da vedo ceniti glavarja ljubljanske škofije in druge duhovnike. Čast in hvala jim za to! Naj v tem duhu še nadalje vstrajajo, ne meneč se za puhle fraze krivih prerokov.

Preč. gg. slavljenci so pa tudi gotovo prav zadovoljni, veseli in srečni preživeli pomenljiv dan med nami. Upamo, da bodo vedno z veseljem se spominjali srebrne sv. maše, in daj Bog, da bi čez petnajst let se zopet zbrali na tem kraju.

Zlasti pa naše ljudstvo ne bo pozabilo osebe premilostnega vladike, kateri si je s svojo ponižnostjo in častitljivo priprostostjo pridobil srca vseh.

J. M.

Tedenski koledar.

Nedelja, 7. avgusta: 10. pobink.; evang.: O farizeju in cestinarju, Luk. 13. Kajetan sp. — Ponedeljek, 8. avgusta: Cirijak m., Afra d. m. — Torek, 9. avgusta: Roman m. — Sreda, 10. avgusta: Lovrenc m. — Četrtek, 11. avgusta: Krištof m. — Petek, 12. avgusta: Klara d. — Sobota, 13. avgusta: Hipolit in Kasijan mm. — Solnce izide 10. avgusta ob 4. uri 59 minut, zaide pa ob 7. uri 12 minut. — Lunin spremen: Zadnji krajec 9. avg. ob 7. uri 11 minut zjutraj. — Musica sacra v nedeljo 7. avgusta: v stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Maša Kunibert; zložil Pankrac Rampis, graduale Anton Foerster, offertorium Ivan Pogačnik. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Druga maša, zložil Škraup, graduale P. Rampis, offertorium Brozgov.

nost zemlje v občinah ob Ščavnici in Medjimurju. Živinoreja se povsod lepo razvija, zlasti konjereja. Krave imajo zlahnega plemena, lepo rejene, gostega povitega života, največ rudeče in črno-lisaste. V hlevu gospoda dekana ljutomerskega stoji par volov velikanov. Vesel bode mesar, ki ju bode zaklal, — to bo govedina, da se bodo jedci že naprej oblizovali.

Čednikov nisem videl, marveč krmijo živino doma, le posamične živali mlajšega zaroda otroci na dolgih vrvicah, po dve do tri skupaj, vodijo po njivah in ob potih.

Konji, kar sem jih videl, so vsesploh krepke in močne postave, pa saj bližnji Ljutomer — v ustih naroda »Lotmerk« — slovi ne le po svojem finem »jeruzalemčanu« in drugih pridelkih vinorodnih gor, temveč tudi zaradi živahne trgovine s konji. Čul sem, da je posebno močno obiskan konjski semenj pri Sv. Heleni v Medjimurju, dvakrat v letu. Kupiti moreš ondi konje in voz, pa še voznik ide s teboj, če ni drugače. Že stari Rimljani so čislali konje iz teh krajev in morda je slavni konj-jahač rimskega imperatorja odtod dobil ime »dravko«, ker se je kraj Drave polegel, Mura in Drava pa sta sestri, ki si tu podajeta roki.

(Dajlesledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. avgusta.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) Odpovedala sta se svojim župnijam čč. gg. župnika: Matevž Kljun v Višnji gori in Simon Ažman v Bohinjski Bistrici. Prvi je stopil v začasni pokoj, Simon Ažman pa je imenovan za župnega upravitelja v Studencu na Dolenjskem. Kot župni upravitelj v Bohinjski Bistrici je začasno imenovan kapelan dr. Jožef Gruden, v Višnji Gori pa kapelan Jožef Dostal. Novo je nastavljen g. novomašnik Andrej Ažman kot kapelan v Bohinjski Bistrici.

(Osebnosti) Zagrebški nadškof dr. Posilović praznuje v ponedeljek 8. t. m. 40letnico svojega mašništva. — Trgovinski minister dr. Bärenreither se je včeraj pripeljal v Trst in zvečer odpotoval na Dunaj. — Bolgarski knez Ferdinand se je včeraj z Dunaja pripeljal v Trst ter takoj na parniku »Stefanija« odpotoval proti Črnicam. Poštni oficijal A. Pezdich je iz Gorice premeščen v Pazin.

(Umrla) je včeraj ob 10. uri zvečer v tukajšnjem uršulinskem samostanu čast. sestra Skolastika Kos v 28. letu svoje starosti. Rojena v Kranjski Gori 14. aprila 1871, je vstopila kot izprašana učiteljska kandidatinja v jeseni l. 1893 v samostan ter bila 12. oktobra istega leta preobčlena in 21. oktobra 1896. leta je naredila slovesne samostanske obljube. Kot izvrstno učiteljico jo bo samostan sicer težko pogrešal, a ker je Bog sprejel dan njenega življenja ter je bila po čednostih dozorela za nebesa, jo tudi sestre z veseljem darujejo ljubemu Bogu. Pogreb bode jutri, v nedeljo 7. avgusta, ob 5. uri popoldne iz uršulinske cerkve na pokopališče pri sv. Krištofu. N. v m. p.!

(Pravila društva »Naša straža«) so oblastveno potrjena. V kratkem se snide osnovalni zbor.

(Iz Ribnice) se nam poroča: Za XIII. glavno skupščino naše dične družbe sv. Cirila in Metoda se vršé pri nas že dlje časa jako skrbne priprave. Pripravljalni odbor je imel že več sej. Upamo, da se 11. avgusta pokaže Ribnica odličnim gostom od blizu in daleč kot vredno središče daleko znane ribniške doline. Na predvečer bodo zažgali Slemenci pri Sv. Gregoriju kres, ki se bode lepo videl z ljubljanskega gradu in iz jugo-vzhodnega dela ljubljanske okolice. — Zborovanje se bo vršilo radi zločnosti v dvorani hotela Ivana Arko (pri kolodvoru), banket pa v dvorani hotela Antona Arko. Na predvečer bo godba svirala po trgu in v jutru budnico. — Želeti je, da se udeležniki banketa zanesljivo zglasijo vsaj do 9. avgusta na hotel Anton Arko; kuvert brez vina 1 gld. 50 kr. Slovenci na noge! Na veselo svidenje v četrtek 11. avgusta v Ribnici!

(»Malenkostne pomote«) Minole dni sta se gospoda dr. Tavčar in dr. Krisper prepirala po »Narodu« in »Slov. Listu«, kdo se je prvi pregrešil proti sklepom na shodu slovenskih odvetnikov in notarjev. »Narod« je trdil, da je dr. Krisper v pravni stvari mej nekim ljubljanskim trgovcem, ki je sicer nemškega pokolenja, a brez politične barve, in neko slovensko stranko vložil nemško prošnjo in da je njegov koncipijent vsled tega moral pri obravnavi nemški razpravljati. Dr. Krisper je drugi dan takoj odgovoril v »Narodu«, da je njegov koncipijent hotel in pričel razpravljati slovenski, kar pa mu je sodnik zabranil, ker je bila vložena nemška prošnja. V nekem drugem slučaju je dr. Krisperja koncipijent razpravljal za slovensko stranko slovenski, a vložil neko postransko prošnjo v nemškem jeziku, ker je bila namenjena kot imedijatna vloga za izvensodni urad na Dunaju, kjer slovenski jezik ni v rabi. To je ob kratkem »res litis«, v katero se nismo vtikali, ker je bila preosebna in presmešna. Zanj »Soča« je ponatisnila ta domači prepir baje vsled »malenkostne pomote« ter dostavila: »Ljubljanski velenarodni fotograf Rovšek je fotografoval našega novega kneza in nadškofa, dokler je bil še ta v Ljubljani; naš Jerkič je to fotografijo posnel in jo hotel prodajati. Toda Rovšek je takoj nastopil za svoje pravice in je Jerkiča tožil. Redarstvo je pobralo Jerkiču vse fotografije in državno pravdnitvo je odredilo proti Jerkiču preiskavo. Dognalo se je, da Jerkič ni prodal niti jedne fotografije. Jerkič se je hotel mirno poravnati, a Rovšek je postavil nesramno visoko od-

škodnino — 500 gld. Naposled se je zadovoljil z 200 gld. To je bil pač najboljši »kšeft«, kateri je Rovšek kdaj napravil, in vrhu tega za fotografski izdelek, katerega nikakor ne moremo pohvaliti. Zastopnik Rovškov je bil — dr. Ivan Tavčar. In ta je poslal v Gorico — nemško kazensko ovadbo proti Jerkiču. Torej »prvi« Slovenec, glavni general »Slovenskega Naroda«, kateri je napadal dr. Krisperja radi nemške vloge za nemško stranko, — je pa vložil nemško ovadbo za slovensko stranko proti slovenski. In to v Gorici, kjer smo za take reči jako občutljivi, ker bismo neizprosno boj za narodno enakopravnost! Kako so gospodje na sodnji debelo gledali, ko so dobili v roke tolik dokaz o slovenski »značajnosti«. Škandal! — Mitto priobčimo brez komentara, in če je »malenkostna pomota«, jo radi popravimo.

(Cesarska slavnost.) V proslavo petdesetletnega vladanja Nj. Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. priredi županstvo v Krškem v zvezi z vsemi društvi dne 27. in 28. avgusta t. l. cesarsko slavnost. Vspored: I. Na večer 27. avg. ob 8. uri bakljada, razsvetljava mesta, prižiganje kresov. II. Dne 28. avgusta ob 1/2 11. uri dopoldne sveta maša na prostem pred bolnico in odkritje cesarjevega kipa z govorom. III. Izročitev vodnjakov in gasilnega stolpa v porabo. IV. Popoldne ob 4. uri koncert s slavnostnim govorom. V. Ob 8. uri zvečer ples v prostorih bralnega društva. — Pri celi slavnosti sodeluje popolna vojaška godba 57. pešpolka. — Natančni program posameznih točk razglasimo kasneje.

Slavnostni odbor.

(Imenovanja pri pošti.) Poštnimi asistenti so imenovani: S. Poljak, I. Nikolič, A. Schifferer, I. Mestrovich, S. Dubič, V. Holuška, H. Bernardič, H. Rossi in I. Bottinelli za Trst; E. Hreglič, I. Schmutz, A. Pertot, E. Stangher za Opatijo; I. Perič, A. Franič in Fr. Globočnik za Št. Peter na Krasu; K. Beltram za Gorico, V. Vojska in Fr. Jeglič za Novo Mesto.

(Ljudska posojilnica.) Da ustreže od mnogih strani izraženim željam, je načelstvo glede meničnega eskompta ukrenilo, da se vsaka menica, ki se vložil v eskompt do 10. ure dopoldne, še tisti dopoldne cenzurira in v slučaju ugodne cenzure do 12. ure opoldne istega dne izplača. — Po 10. uri vložene menice — izimši posebno važne in nujne slučaje — se še le drugi dan (izimši nedelje in praznike) do 12. ure opoldne izplačajo oziroma vrnejo.

Načelstvo.

(Odgovor »Narodovemu« dopisniku iz Mengša.) Na take nesramno lažnjive dopise, kakoršne dobiva »Slov. Narod« iz Mengša, ne bodem nikdar več javno odgovarjal, ker pogreva jedno in isto stvar v vsakem dopisu, in ker sem vso stvar jasno kot beli dan dokazal v »Slovincu« 13. novembra 1897, 7. decembra 1897, 5. prosinca 1898 z uradnimi podatki in številkami. Uredništvu »Sl. Naroda« pa svetujem, naj se preje informuje o vsakem mengiškem dopisu, drugače bode poročal tudi v prihodnje kakor doslej iz Mengša večinoma same laži. Tukajšnje duhovščine ne bode niti »Narod«, niti njegov poročevalec niti Vidali, ki se za obema skriva in za to neprenehoma trudi, razdvojil in prestavil.

Tomaž Rožnik.

(Iz Schärdinga) na Gor. Avstrijskem nam piše rojak: Število letošnjih »Knejpovcev« v tukajšnjem zdravilišču je naraslo na 770, in sicer iz raznih avstrijskih kronovin; tudi dva Kranjca sta tukaj. Vreme je zadnjih 14 dnij prav lepo in ugodno. Vodja in lastnik kopališča Oton Ebenhecht je bil minolo leto od sv. očeta odlikovan z redom sv. Gregorija. Mož ima precej zaslug, ker revne ljudi zdravi po ceni ali brezplačno. — Nedavno je neki umirovljeni polkovnik s kolesom na cesti v bližini Suben povozil šestletnega dečka, ki si je zlomil nogo, a polkovnik se je na obrazu močno poškodoval.

(Najnovejši Avstrijci.) Tržaški antisemitje so vzeli izključni privilegij za zvestobo avstrijsko. Oni smatrajo italijansko »iredento« kakor tudi slovensko politično društvo »Edinost« za — protiaavstrijsko in le oni antisemitje so »čisti« Avstrijci. O antisemitizmu v Trstu smo že izpregovorili in povedali, kakega antisemitizma je potreben Trst, vendar hočemo v kratkem zopet jedno

sprožiti o tej zadevi. Za danes samo toliko onim antisemitom »Amicove« baže, ki ne poznajo druge nego italijansko narodno enakopravnost, da — lastna hvala smrdi.

(Konkurzni razpis.) Knezoškofijski ordinarjat ljubljanski je razpisal z okrožnico župniji Bohinjsko Bistrico in Višnjo Goro. Rok za vlaganje prošenj je 8. septembra 1898.

(Koseskega slavnost.) Za slavnost, ki se bode vršila, kakor smo že naznanili, dne 14. avg. t. l. v Spodnjih Kosezah, se delajo velike priprave in pričakovati je, da se bode mnogo slovenskih društev in gostov vabilu odzvalo. Za udeležence je najlepša zveza, ako odhajajo ob 7. uri 23 minut iz Ljubljane s kamniškim vlakom in se pripeljejo ob 8. uri 38 minut v Domžale, kjer bodo od odbora poslani vozovi čakali in udeležence v Spodnje Koseze odpeljali. Da bode odboru mogoče, zadostno število voz v Domžale odposlati, prosijo se še jedenkrat vsa slavna društva, ki se mislijo slavnosti udeležiti, da vsaj do 10. avg. t. l. svoj prihod in približno število udeležencev naznanijo. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

(Diviška vilenica.) Povodom slavnosti, ki jo priredi tržaško »Slovansko pevsko društvo« jutri v Divači, nam je podal rodoljuben Senožečan naslednja imena okamenelih podob v diviški vilenici: 1. Preddvor (platno na sušilu, angeljevo krilo). 2. Prehod pod zlomljenim slopom. 3. Krstni kamen. 4. Galerija obrazov iz jutrovih dežel. 5. Prirodni mostovni svod. 6. Samotarjeva molitvenica. 7. Vzhod na Šipko. 8. Samsonov slop. 9. Stražniki Šipke. 10. Muzej kristalov. 11. Velika lopa. 12. Spominska štula. 13. Kralj Matjaž s kotlino pitne vode ob prepadu. 14. Vstop v muzej umetnosti. 15. Muzej umetnosti (orglje, mala cipresa, katakombe, slonov rilec, krona in žezlo, velika cipresa, voščen šopek). 16. Dolina slapov. 17. Kalvarija. 18. Božji grob. 19. Velika žarica. 20. Polžledena strmina. 21. Cerkev. 22. Cvetlični šopek. 23. Vrtec. 24. Zbirka koral iz Rdečega morja. 25. Razgled po veliki dvorani. 26. Zlomljena igla Kleopatre. 27. Zviti hodnik v veliko dvorano. 28. Trije pazniki pred dvorano. 29. Samotárnica papeža Pija VI. 30. Velika dvorana (brilantne lože, zakladnica, snežni plaz, homec venčanja). 31. Paviljon z nebeskimi orgljami. 32. Velikonočni zvonček.

(Zapirajte vrata in lese!) V četrtek popoldne se utihotapita dva postopača v stanovanje učitelja V. Kumarja v Komenskega ulicah ter skušata odnesti obleko iz zaprte omare. Učitelj v drugi sobi zasliši ropot ter zasači barabi. Jeden zbeži, drug zveže ob tla. A ptiček se mu izpuli ter zbeži, a za spomin pusti v sobi klobuk. — V ponedeljek zjutraj zgodaj prikolovrati vinjen domov J. Ramoveš. Pred hišo ga nekdo oplazi po glavi, umoti ter mu odnese 30 gl. in srebrno uro z verižico. Na sumu ropa je neki Gregor Peterlin iz Domžal, ki je že pod ključem.

(Šolske vesti) Od vseh strani dobivate poročila o jubilejski slavnosti šolske mladine. Naj pridenem mnogobrojnemu številu še jedno: o slovesnosti vladarjeve petdesetletnice v Bohinjski Bistrici dne 28. julija. — Najlepši spomin na slavnost je nova šolska zastava, ki je bila ob tej priliki blagoslovljena. Marljivo je nabiral g. nadučitelj Humek pri stariših in drugih mladinaljubih doneske, dokler ni bila nabrana znatna svota. Delo je izvršila gospa Hofbauerjeva v popolno zadovoljnost in primeroma po nizki ceni. Zastava je iz belega svilenega damasta, opremljena z zlatimi obšitki; na jedni strani je podoba prečiste Device, na drugi podoba sv. Alojzija. Lepo krasita zastavo široka svilena trakova v modri in rdeči barvi z napisom: V spomin petdesetletnega vladanja cesarja Fr. J. I. — Pred slavnostno mašo je veleč. g. župnik Ažman blagoslovil novo zastavo in v poljudnem govoru razložil zbrani mladini njen pomen. Po maši je bil oficijelni del slavnosti v lepo okrašenem šolskem poslopju. G. nadučitelj Humek je gorko govoril mladini o vdanosti in ljubezni do cesarja in domovine. Potem so nastopali dečki in deklice, ki so točno deklamovali razne slavnostne pesmi ali opisovali slavno vladanje našega presvetlega cesarja. S cesarsko pesmijo se je slavje završilo. Žal, da je neugodno vreme preprečilo nameravan izlet v prijetne loge ob Savici. No, mladina vendar ni bila prikračena. Pod košato lipo pred pošto so jo pogostili s kruhom, sirom, medenimi štruklji, sladkim malinov-

cem in kar so ji še drugoga pripravili ljubeči starši in učitelji.

(Številke govore!) Prejeli smo naslednje vrstice: Uradni list kronovine kranjske »Laibacher Zeitung« je prinesel v svoji izdaji z dne 3. avg. t. l. št. 174 v inseratnem delu nastopno oznanilo ravnateljstva kranjske hranilnice v Ljubljani: »Hranilnično oznanilo. V preteklem mesecu juliju se je pri kranjski hranilnici od 1595 strank uložilo 572.542 gl. 56 kr. in 3030 udeležnikom izplačalo 1.066.212 gl. 31 kr. V Ljubljani, dne 1. avgusta 1898. Ravnateljstvo kranjske hranilnice«. — To oznanilo prijavljamo brez komentarja ter si pridržujemo v jedni prihodnjih številkih na kratko očitati denarni promet, napredovanje ali nazadovanje prvih ljubljanskih denarnih zavodov, namreč mestne hranilnice ljubljanske, ljudske posojilnice in kranjske hranilnice v zadnjih dveh letih.

(Odločba za delavce.) V neki pritožbi je notranje ministerstvo odločilo, da je delavsko razmerje med delodajalcem in delavcem utemeljeno, ko je sklenjena delavska pogodba, a ne šele, ko delavec vstopi v delo.

(V Podbrezji) prirede domači pevci in igralci dne 14. t. m. popoldne ob 5. uri veselico. Vrtilo se bo petje z deklamacijami in igrami. Igrali bodo tudi igro »Genovefa«.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 24. do 30. julija je bilo 23 novorojenih, 1 mrtvorjen, 23 jih je umrlo, med njimi 8 za jetiko, 2 za vnetjem sopilnih organov, 1 vsled nezgode, 12 za različnimi boleznimi, med njimi je 7 tujcev, 11 iz zavodov.

(Ostanki blaženega Hroznate.) 9. m. m. so vzdignili ostanke blaženega Hroznate v samostanski cerkvi v Tepli, koji samostan je ustanovil. Grob je bil pred glavnim altarjem. Krsta je kamnita, kakih 30 stotov težka, v njej so dobili drugo, leseno in v le-tej skoraj celo okostje vojvode, nekaj obleke in bireta. Okostje je dolgo 190 cm. Od ostankov pride nekaj v sedem glavnih cerkva v Rimu, nekaj pa v posebno shrambo kardinala Schönborna. Dne 14. m. m. se je praznoval prvič god blaženega Hroznate.

(Razpis dobave) C. kr. trgovinsko ministerstvo naznanja, da se bode dne 18. avgusta t. l. vršila v Toledu (Španija) ponudbena razprava zaradi dobave raznih predmetov za orožarno v Toledo. Med temi so: olivno olje, železna kislina, železna pločevina, premog, milo itd. Množina in cena razpisanih predmetov se lahko vpogleda pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, natančnejši pogoji pri ces. kr. avstrijskem trgovinskem muzeju na Dunaji.

(Ura izdajalka.) Neka elegantna dama je zapustila pariški hotel. Ž njo je zginila tudi dragocena ura. Lastnik hotela je poslal hitro za damo policijo na kolodvor. Tu se je vnela huda debata, v kateri je zagovarjala Evina hči svojo nedolžnost. Ko ji je jeziček najbolj tekkel, začne pri njej ura biti dvanajst. Dama obledi, policija pa v smeh. Konec je bil, da se je odpeljala ne po železnici, marveč v varno zavetje.

(Husitje v Konstancu.) Letos je potovalo po poročilu »Nar. Listov« mnogo »romarjev« (recte modernih husitov) iz Prage v Konstanc. Koliko je na tem resnice, spoznamo iz obvestil konstanskih: bilo jih je komaj 50. Prebivalci so se vedli nasproti romarjem silno hladno. Tudi so zginili češki napisi kazoč pot k mogili. Poprej so se nahajali dotični napisi v francoskem, češkem in nemškem jeziku, sedaj je srednji odpadel. Kakor se kaže poznajo Husa tujci bolj kot njegovi rojaki.

(Blagoslov vojskovodje.) Jezuit P. Abel je pripovedal v Mar. Celju v govoru: »Pred bitvijo pri Kraljičinem Gradcu so sporočili Benedeku, da se ni bilo mnogo vojakov pri sv. spovedi. Benedek je neki odgovoril: Zadostuje jim moj poveljniški blagoslov. Drugi dan je zgubil bitko.

(Služica iz Šlezije.) »Przeglad polityczny« prinaša iz Tešina poročilo: V tukajšnji davčni urad je prišel kmet ter podal uradniku poljsko pobotnico. Uradnik pové, da na poljsko pobotnico ne izplača denarja. Toda mož odgovori, da ne gre proč brez denarja. Ko je čakal že več ur, dobi slednjič tri zavitke po 1000 helerjev. Tako znajo c. kr. uradi mučiti podanike.

(Nemci preganjajo plavice.) Ni mogoče! Paje res. »Deutsches Volksblatt« piše: »Avstrijski Nemci čislajo posebno plavice, cvetice, ki jo je ljubil Viljem I., nemški cesar. A nemški gospodarji se pritožujejo, da jim ljubitelji plavic pohodijo njive

in jim tako veliko skodo napravijo. Zato, ljubi Nemci, nosite plavice, ali varujte nemško žito.« Kaj ne, posrečilo se je! Torej le nemško žito je intaktno!

(Spomini na Palackega.) Pri Palackega slavnosti v Olomucu 2. t. m. je govoril duh. svetnik Wurm. Omenil je, da se je slavni pokojnik vdeležil 1. 1863 Cirilo-Methodove slovesnosti v Brnu. Ko so peli koral »Dve zvezdi od vzhoda«, je vstal Palacky prvi, odkril se ter poslušal. Po slovesnosti je začel govoriti o sv. Cirilu in Metodu in se čudil, da ne morejo nekateri ljudje umeti ideje teh velikanov. — Pred svojo smrtjo je prišel na Moravsko, da se poslovi od svoje domovine. V Prerovu se je Wurm sošel s Palackym. Prosil je, da mu odpro župno cerkev v Prerovu, kjer je molil. Ko se je vrnil iz cerkve, je začel tožiti, da mislijo nekateri ljudje, kakor bi mogel narod živeti brez vere. Nobeden kulturni narod vere zavreči ne sme, nobena kultura ne more biti brez Božjega čiščenja. V bralnem društvu se je čudil smeri nekaterih časopisov, ki hrepené po neslovenskem liberalizmu, s kojim nimamo nič skupnega. — Tako je sodil preslavni »oče češkega naroda«. — Danes pa sodijo »neslavni« možje drugače.

(Sejmi po Slovenskem od 8. do 13. avgusta.) Na Kranjskem: 8. v Ribnici; 9. v Št. Petru na Notranjskem; 10. v Dvoru, Rovtah, Dobu, Železnikih, Kamnigoricah, na Igu, Travi, Radečah in pri Sv. Lovrencu na Temenici; 11. v Senožečah, v Toplicah. — Na slovenskem Štajerskem: 8. v Mureku; 10. v Lučah, Brežicah, Podčetrtnem, Radgoni, Slov. Gradcu, pri Sv. Barbari, pri Sv. Mariji v Jarenini, pri Sv. Lovrencu. — Na Koroškem: 11. v Beljaku, Št. Lenartu in Strasburgu. — Na Primorskem: 8. v Palmi; 12. v Sežani.

Društva.

(Izvanredni občni zbor Glasbene Matice v Ljubljani) vršil se bode v soboto dne 20. t. m., zvečer ob 8. uri v društveni dvorani v Vegovi ulici. Dnevni red razviden je na naznanilu, priobčenem v današnji številki mej inserati.

(Vabilo na vrtni koncert.) katerega priredi tamburaški klub »Zvezda« pod vodstvom kapelnika gospoda M. Adamiča dne 7. avg. t. l. na vrtu gosp. Fr. Ferlinca. — Pri koncertu sodeljuje iz posebne prijaznosti slavno pevsko društvo »Ljubljana« pod vodstvom gospoda A. Sachs-a. — Vspored petju: 1. A. Hajdrih: »Na boj!« 2. J. Bartelj: »Slovan na dan«, zbor s tenor-solo, poje gospod Viktor Černiko. 3. Bendl: »Svoji k svojim«, zbor s čveterosplovom. 4. B. Volarič: »Zvečer«, zbor s bariton-solo, poje g. Slav. Polašek. 5. Davorin Jenko: »Na moru«. — Vspored tamburanju: 1. Smetana-J. Bartl: »Prodana nevesta«, koračnica. 2. Iv. pl. Zajc-Alf. Gutschy: »Nočni stražari«, fantazija. 3. G. Eisenhut-M. pl. Farkaš: »Mazurka«. 4. V. Parma-J. Bartl: »Pozdrav gorenjski«, valček. 5. Mijo Majer: »Hrvatsko kolo«. 6. Iv. pl. Zajc-Alf. Gutschy: »Večer na Savi«. 7. M. pl. Farkaš: »Sretan imendan«, mazurka. 8. M. Adamič: »Venec slovenskih pesmij«. 9. M. Adamič: »Spavaj«, podoknica. 10. M. Adamič: »Zvezdi«, koračnica tamburaškega kluba »Zvezda«. — Kegljanje na dobitke se vrši dne 6. avgusta ter se zaključí na dan 7. avgusta ob 10. uri zvečer. Dobitki: Prvi dobitek 15 kron, drugi dobitek 9 kron, tretji dobitek 7 kron, četrti dobitek za največ serij 5 kron. — Serija treh lučajev velja 10 kr. — Začetek točno ob 5. uri popoldne. — Vstopnina 20 kr. za osebo. — Veselica se vrši ob vsakem vremenu. — K obilni udeležbi najuljudneje vabi

odbor tamburaškega kluba »Zvezda«.

(Tombolo) priredi podružnica c. kr. kmetijske družbe v Begunjah v restavraciji gospoda Ferd. Mihla v Poljčah v nedeljo dne 14. avgusta 1898. Vspored: Tombola. Prosta zabava. Začetek ob 4. uri popoldne. Darila za tombolo se hvaležno sprejmo. Čisti dohodek je namenjen za društvene potrebe. K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudneje Odbor.

(Št. Peterske moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda) letošni občni zbor vršil se bode prihodnji ponedeljek, dne 8. avgusta t. l. ob pol 8. uri zvečer v vrtnem salonu gosp. Ferlinca restavracije na Cesarja Josipa trgu. Ker so na dnevnem redu zelo važne točke, vabi najuljudneje vse častite člane obeh podružnic k prav obilni udeležbi

podružnično načelništvo.

(Mestna hranila v Novem mestu.) V mesecu juliju 1898 je 158 strank vložilo 56.764 kron 17 vin., 133 strank je vzdignilo 34.661 kron 39 vin., toraj več vložilo 22.102 kron 78 vin., posojil se je izplačalo 6100 kron, stanje vlog

1.052.311 kron 51 vin., denarni promet 153.832 kron 30 vin.

(Mestna hranilnica v Radovljici.) V juliju je 123 strank ušlo 34128 gold. 9 kr., 110 strank ušlo 20452 gld. 95 kr., 25 strankam se je izplačalo posojil 2389 gld., stanje ulog 502220 gld. 16½ kr., denarni promet 113955 gl. 17 kr.

(Pevsko društvo »Kolo« v Trstu priredi veselico dne 7. avgusta 1898. na vrtu slovenske šole pri svetemu Jakobu (ulica Giuliani št. 28). Razpored: 1. Jenko: »Napreje«, koračnica godba. 2. Laharnar: »Pozdrav«, mešan zbor. 3. Zajc: Zbor iz opere »Zrinski«, godba. 4. Avgust Leban: »Vesela družba«, mešan zbor. 5. Majcen: »Slovenec sem«, Veliki venec, godba. 6. K. Bendl: »Hrižaci na morji«, veliki mešan zbor s mezzosopran solo. 7. »Sokolska koračnica«, godba. 8. H. Volarič: »Lahko noč«, mešan zbor. 9. Majcen: »Slovenski svet«, Veliki venec, godba. 10. »Ženski jok«, igra v enem dejanji. — Začetek veselice ob 5. uri zvečer. Svirala bode veteranska godba pod vodstvom gosp. kapelnika Majcen-a. Vstopnina bode 20 nv. za odrasle in 10 nv. za otroke. Ker je ta veselica namenjena v korist našega društva in je to društvo narodna trdnjava v Trstu; ker se naše moči, ki so po veliki večini delavskega stanu, povsod in vedno žrtvujejo v prosepah narodnosti naše in ker je ta veselica spojena z ne malimi stroški, pričakujemo, da nas slavno občinstvo iz mesta in okolice počasti v velikem številu s svojo navzočnostjo. Preplačila se bodo vsprejemala hvaležno.

(Slov. pevsko društvo v Ptuj) vabi na veliko pevsko slavnost v proslavo petdesetletnega vladanja Nj. Veličanstva cesarja Fran Josipa I. povodom blagoslovljenja zastave »Celjskega pevskega društva« dne 13., 14. in 15. avgusta 1898 v Celji. Opomba: Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Dne 13. avgusta: Ob 8. uri zvečer prijateljski sestanek vseh že došlih društev v »Narodnem domu«. Dne 14. avgusta: Ob 8. uri zjutraj zajutrek v »Narodnem domu«. Ob 11. uri zjutraj pozdrav došlih društev in gostov na kolodvoru. Ob 11. uri slovesna sveta maša v cerkvi sv. Jožefa nad Celjem, pri kateri poje oddelek »Celjskega pevskega društva«, po maši blagoslovljenje zastave in zabijanje žrebljev. Ob 1. uri skupen obed v »Narodnem domu«, pri kojem svira godba. Ob 2. uri glavno zborovanje »Slov. pevskega društva« s sledečim vzporedom: 1. Pozdrav in nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in revizorjev. 3. Slavnostni govor. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. Ob 3. uri skupna vaja. Častite pevke, gg. pevci in društva se uljudno prosijo, da sekirice seboj prinesó. Vspored koncerta ki se vrši ob 6. uri popoldne v »Narod. domu« pod vodstvom prof. in skladatelja gospoda Frana Gerbič-a s sodelovanjem polnoštevne godbe »Vojnega veteranskega društva Mirka kneza od Thurn i Taxisa v Zagrebu«. I. Avstrijska himna. II. Tittel: Slovenska uvertura. 1. Dr. G. Ipavec: Pozdrav, poje mešan zbor. III. A. Raha: Potpuri »Slovenske pesme«. 2. F. S. Vilhar: Domovini, poje možki zbor; novost, od društva s častnim darilom nagrajena skladba. IV. Dr. B. Ipavec: Duett »Domovini«. 3. Bendl: Križaci na morji, poje mešani zbor. V. I. pl. Zajc: Domovini i ljubi, pjesma za krilorog. 4. Foerster: Ave Marija, poje šestoroglasen zbor s spremljevanjem orkestra. VI. Leibold: Potpuri »Hrvatski dom«. 5. L. Pahor: Domovini, poje mešani zbor; novost, od društva s častnim darilom nagrajena skladba. VII. I. pl. Zajc: Uvertura »Boisiska vještica«. 6. Hajdrih: Jadransko morje, poje možki zbor. VIII. I. pl. Zajc: Duett iz opere Zrinyi. Vstopnina: Sedeži: 1. in 2. vrste (naslanjači) za osebo 2 gld., obitelj (3 osebe) 5 gld.; 3. do 6. vrste za osebo 1 gld. 50 kr., obitelj (3 osebe) 4 gld.; od 7. vste naprej za osebo 1 gld., obitelj (3 osebe) 2 gld. 50 kr. — Na balkonu za osebo 1 gld. 50 kr., obitelj (3 osebe) 4 gld. Stojišča: V dvorani za osebo 60 kr., na balkonu 50 kr. Izvršujoči člani so prosti vstopnine. — Prebitek pripade južno-štajersk. jubilejsk. zakladu. Z ozirom na dobredelni namen, za kateri je določen čisti dohodek, se preplačila hvaležno vzprejemajo. Vstopnice ima v predprodaji tvrdka Dragotin Hribar v Celji. Po velikem pevskem zboru prosta zabava: a) koncert na vrtu; b) ples v veliki dvorani »Narodnega doma«; c) nastop posameznih pevskih društev. Dne 15. avgusta: Dopoldne ogledovanje Celja in bližnje okolice. Popoldne zbirališče v »Narodnem domu«, odtod ob polu 2. uri odhod na Teharje, kjer nastopajo posamezna društva.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) prejelo je m. julija raznih daril. Darovali so p. n. gg. Stanko Pirnat, c. k. notar v Mokronogu, 10 gld.; dr. Nikolaj Tonkli, odvetnik v Gorici, 5 gl.; gospa Karolina Lapajne v Idriji, 5 gl.; g. Ivan Sepic, župan okolice konjske itd. 5 gl.; gospica Franica Picsek, v Ribnici, 3 gl.; vč. g. Anton Ledenic, župnik v Ločah pri Konjicah, 3 gl.; vč. g. V. Koler, provizor v Reki v Savinjski dolini, 3 gl.; Ivan Plevanič, župnik v Soteski, 3 gl.; vč. g. Jos. Jurčič, dekan pri sv. Lenartu v Slov. goricah, 2 gl.; Jurij Pfeifer, v Novem mestu, 2 gl.; vč. g. Val. Mikuš, župnik pri sv. Jurju ob južni že-

leznici, 2 gl.; vč. g. Jak. Krušič, župnik pri Sv. Andražu pri Velenju, 2 gl.; dalje so darovali vč. gg. Vilibald Venedig, župnik v Ormožu, Jos. Zagajšek, župnik na Muti, gg. L. Fürsager v Radovljici, Egidij Fux, c. k. poštar v Ljubnem, Janez Pušavec, c. k. sodn. uradnik v Kranjski gori, France Gustin, trgovec, mestni svetnik itd. v Metliki, Janez Detiček v Poljčanah, Jos. Mihelič, c. k. dež. sodnije svetnik v Šoštanj, dr. Rupert Bežek, c. k. notar v Zatičini, Jernej Sbil, trgovec v Mokronogu, po 1 gl.; vč. g. Fran Rajčević, kurat v Trnju in g. Martin Poljak v Ajdovcu, po 50 kr. — Za vse darove bodi iskrena zahvala. Ker je društvo letos podpiralo nad 50 revnih, vseskozi vrednih dijakov ter je v ta namen razdelilo vsak mesec več kot 100 gl., treba je novih daril za bodoče šolsko leto. Darove bode tudi nadalje hvaležno sprejemal vč. g. Frančišek Jančar, monsignor, župnik nemškega vit. reda, papeški častni komornik, Dunaj, I. Singerstr. 7.

Gospodarska organizacija.

»Ljudska posojilnica« je, kakor razvidno iz razglasila načelstva mej dnevnimi novicami, uvedla rednomenični eskompt, seveda le svojim članom. To je važen korak v razvoju tega zavoda.

Hranilnica in posojilnica v Trnovem imela je v mesecu juliju prejemkov gld. 10.936.43 in izdatkov » 7.767.24

toraj denarnega prometa gld. 18.703.67
Hranilnih vlog se je vložilo gld. 5.717.—, a vzdignilo gld. 1.038.05 in je stanje hran. vlog koncem julija t. l. gld. 60.795.12.

Posojil se je dalo gld. 5.840.—, vrnilo se je gld. 165.— in je stanje posojil gld. 95.654.38.
Članov ima 469.

Hranilnica in posojilnica v Stari Loki imela je v mesecu juliju prejemkov gld. 11.512.18 in izdatkov » 11.266.55

toraj denarnega prometa gld. 22.778.73
Hranilnih vlog se je vložilo gld. 4.763.—, vzdignilo pa gld. 2.778.90 in je stanje hran. vlog koncem julija t. l. gld. 52.981.26.

Posojil se je dalo gld. 1.150.—, vrnilo se je ni nič in je stanje posojil gld. 25.616.51.
Članov ima 94.

Naloženega denarja gold. 27.873.57.
Hranilnica in posojilnica v Gorjah je imela v mesecu juliju prejemkov gld. 5.354.68 izdatkov » 4.619.51

toraj denarnega prometa gld. 9.974.19
Hranilnih vlog se je vložilo gold. 1063.—, vzdignilo gld. 1.529.68 in je stanje gld. 66.253.14.

Posojil se je dalo gld. 3.035.—, vrnilo pa gld. 573.10½, in je stanje posojil gld. 60.288.07.
Članov ima 189.

Naloženega denarja gld. 7.000.—
Hranilnica in posojilnica v Zgornji Besnici je imela v mesecu jul. prejemkov gld. 500.56 izdatkov » 435.—

toraj denarnega prometa gld. 935.56
Hranilnih vlog se je vložilo gld. 36.—, vzdignilo gld. 315.— in je stanje gld. 16.998.86.

Posojil se je dalo gold. 120.—, vrnilo se je ni nič in je stanje gld. 7.120.—.
Članov ima 30.

Naloženega denarja pa gld. 10.009.15.

Listnica: Posojilnica C. »Prvi splošni shod slovenskih posojilničarjev« se je resnično vršil dne 31. julija in 1. avgusta v Ljubljani. Zastopanih je bilo 23 posojilnic. Shod je sklenil koš papirnatih resolucij, vse brez bistvenega pomena. Ker je bila vdeležba sila pičila in ker so vdeležbo odklonile vse tri »Zveze« (Gospodarska zveza, Zveza slovenskih posojilnic in Zveza kranjskih posojilnic) in vse vodilne posojilnice, je jasno da temu shodu nismo mogli pripisovati nikakega pomena. Zato se nam tudi ni vredno zdelo, o njem poročati. »Splošen shod slovenskih posojilničarjev« bi bil le po tem resnega pomena, ko bi se o njem zjedini vse tri »Zveze«. Potreba za tak shod utegne kmalu nastati.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: G. El. Pintar po g. Antonu Jamniku, župniku v Sorici, 5 gld.; gosp. Josip Jaklič, župnik v Dolenji vasi, 4 gld.

Za Katoliški dom: G. Josip Jaklič, župnik, 2 gl.; g. Andrej Stritar, vpok. duh. 50 gl.; g. Anton Pfafar, župnik, 3 gl.

Za pripravniški dom: Gosp. Josip Jaklič, 2 gl.

Bog plačaj stotero!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 6. avgusta. Baron Banffy in finančni minister Lukacs sta se sinoči pripeljala na Dunaj. Danes sta se posvetovala z grofom Thunom in finančnim ministrom dr. Kaizlom o nagodbi. Posvetovanje je trajalo od 10. do 1. ure. Jutri odpotujeta.

Dunaj, 6. avgusta. Minister grof Goluhovski se je povrnil sinoči iz Pariza.

Dunaj, 6. avgusta. Tajnik pri dunajski nuncijaturi Montagnini je premeščen v Pariz, na njegovo mesto pride iz Rima Aversa.

Dunaj, 6. avgusta. Kongres rudniških delavcev je vsprejel včeraj več resolucij, mej temi glede preosnove zakonov o zavarovanju proti boleznim in onemoglosti in o zboljšanju plač delavskih nadzornikov. Prihodnji mejnarodni kongres se vrši v Bruselju.

Levov, 6. avgusta. Pogreb pokojnega kardinala Sembratovicza bo v ponedeljek zjutraj.

Jaslo, 6. avgusta. Tukajšnje sodišče je obsodilo radi zadnjih izgrediv 3 zatožence v štirimesečni, 1 v trimesečni, 1 v dvamesečni in 1 v štirinajstdnevni zapor, 9 zatožencev je pa oprostilo.

Berolin, 6. avgusta. Na cesarjevo povelje so morali sneti včeraj žaine zastave raz vseh državnih poslopij. Oficijelno žalovanje za Bismarckom je s tem končano.

Hamburg, 6. avgusta. Rodbina kneza Bismarcka sodnijsko zasleduje one fotografe in slikarje, ki so brez dovoljenja in neopazeni slikali Bismarcka na mrtvaškem odru.

Berolin, 6. avgusta. Bolezen danske kraljice se je v poslednjih dneh znatno shujšala. Ruska carinja-vdova biva že dalje časa v Kodanju, kamor sta brzojavno pozvana tudi valeška princezinja in vojvoda kumberlandski.

Rim, 6. avgusta. »Corriere« poroča, da bode papež takoj po sklepu miru izdal pismo na špansko duhovščino, da se oklene kralja Alfonza.

Vojska mej Spanijo in Ameriko.

Madrid, 6. avgusta. Castellar in Martinez Campos prigovarjata Sagasti, naj sklene mir, vendar priporoča prvi, naj Španija energično postopa napram Ameriki in reši svoje vrhovne pravice na Portoriku.

Madrid, 6. avgusta. Ministerski predsednik Sagasta se je včeraj posvetoval z raznimi vplivnimi osebami. Posebno dolgo se je razgovarjal s Silvelo, Bollavillo, de Rivero, Weylerjem, Salmaronom. Večina je mnenja, naj se vojska nadaljuje, ako ima Španija še dovolj sredstev, sicer naj se pa takoj sklene mir.

Berolin, 6. avgusta. »Voss. Zeitung« poročajo iz Madrida, da so se vsi odlični politiki in generali izrekli za mir z Američani, le karlisti in republikanci hočejo v zbornici pojasniti svoje stališče.

London, 6. avgusta. Reuterjev urad poroča iz Washingtona, da se snide špansko-ameriška mirovna komisija v Parizu.

London, 6. avgusta. »Times« poroča iz Newjorka: Vodje ameriških čet v Santiago svetujejo generalu Shafterju, naj nujno odpošlje vojake v domovino, ako noče, da vsi pomrjo. V tem smislu je poročal Shafter v Washington in je upati, da armada kmalu ostavi Santiago.

Newyork, 6. avgusta. Mirovna pogajanja so dospela tako daleč, da Mac Kinley že dela priprave za ustanovitev vojaške uprave na Kubi.

Madrid, 6. avgusta. Iz Havane poročajo, da je guverner Blanco razpustil ondotni parlament.

Santiago de Cuba, 6. avgusta. General Shafter je prejel ukaz, naj odpošlje svoje vojne čete proti severu. Šest vojnih ladij v zalivu pred Santiago je pripravljenih za odhod.

Splošno priznано
Je kot najboljšje odvajalno in prebavljivo sredstvo
Sagrada Malaga - vino.
Cena 1 vel. stekl. 1 gld. 20 kr. Dobiti je v deželni
lekarni pri **Mariji Pomagaj M. Leustek**
v Ljubljani, 165 1 20
Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.
Telefon šte. 68.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Das	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah
5	9. zvečer	739.6	19.0	sr. vzh.	jasno	
6	7. zjutraj	740.2	14.6	sr. jug.	megla	0.2
	2. popol.	738.4	25.0	sl. jug.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 20.2°, za 0-7° nad normalom.

Zahvala.

527 1-1

Dekliška šola v Kranju je 14. julija praznovala petdeset-letnico vladanja našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. s solsko veselico, ki se je vršila v telovadnici tukajšnje c. kr. državne gimnazije. Rodbine Matajc - Jugovic v Strazišču, V. Majdič in K. Šavnik v Kranju so prijazno poslale cvetke, s katerimi se je ozaljšala telovadnica. Dne 15. julija je bila na vrtu gostilne g. Petra Mayr-ja jun. tombola in pogoščevanje šolskih otrok. Slavnost se je v vsakem oziru prav dobro obnesla.

Podpisano voditeljstvo si šteje v prijetno dolžnost, da se prav srčno zahvali vsem prebivalcem kranjskega mesta, posebno pa častiti duhovščini, gg. uradnikom in trgovcem, gosp. V. Recher-ju in g. Sušniku, gostilničarju v Kranju, za izdatne vsote v denarjih, za mnogobrojne in lepe dobrote pri tomboli, s katerimi so razveselili šolske otročiče, ki se bodo še v poznih letih spominjali te prelepe patrijotičke slavnosti.

V Kranju, dne 3. avgusta 1898.

Voditeljstvo deklinške šole.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani

vabi na svoj

izredni občni zbor

v soboto 20. avgusta 1898

zvečer ob 8. uri

v društveni dvorani v Vegovih ulicah.

Dnevni red:

1. Predlog za imenovanje častnega člana.
2. Poročilo gospodarjevo in predlog za najetje posojila.
3. Predlog za preuredbo pravil. 532 1-1

Ljubljana, dne 6. avgusta 1898.

Za odbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani:

Tš. predsednik:

J. Vencajz s. r.

Tš. tajnik:

J. Belè s. r.

Violin-solo-koncert

priređi

še ne deset let stari deček

v nedeljo, 7. avgusta t. l.

ob 8. uri zvečer

v salonu pri Lloyd.

Vstopnina prosta.

K obilni udeležbi vabi uljudno

530 1

Turk Izidor.

Javna zahvala.

Dne 26. julija t. l. nastal je v naši vasi velik požar, ki je v dveh urah uničil 8 hiš in 21 gospodarskih poslopij. Bila je velika nevarnost, da pogori cela vas. V tej grozni nesreči nam prihitel na pomoč gasilna društva z Vrhnik, Vrda in Horjula in zahvaliti se moramo le njim, da se divjajoči element ni še bolj razširil. Veže nas torej dolžnost, da tem potom izrekamo svojo odkritosrčno zahvalo sl. gasilnemu društvu z Vrhnik, oziroma njegovemu načelniku bl. g. Karolu Mayer, pa onemu z Vrda, oziroma njegovemu načelniku g. Jakobu Šusteršič in slednjič gasilnemu društvu s Horjula. Zraven pa še prav prisrčna zahvala gospodom z Vrhnik in okoličanom, osobito pivovarnarju bl. g. Teodoru Tröhlich, ki je ves čas neumorno deloval pri gasitvi. Še enkrat vsem za izvanredno požrtvovalnost: Stoterna hvala in Bog plačaj!

Blatnabrezovica pri Vrhnik, 3. avgusta 1898.

529 1

Hvaležni vašcanje.

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom priporočam podpisani

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Že izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.: več monštrano, kelihov, svečnikov, kandelabrov, lestencev itd., prodam 20% nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebreženje, poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled pošljem izgotovljene izdelke franco.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

pasar - srebrar,

Sv. Petra cesta šte. 27.

302 20-8

Orožna tovarna Steyer

224 11

Samozastopnik za vso Kranjsko:

FRAN KAISER

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.

Dobra delavnica za poprave.

Vsi pripadajoči predmeti.

„Waffen“-kolesa. „Opel“-kolesa.

Precizijski izdelki I. vrste.

Dr. Rose-jev balzam | Praško domače mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER v Pragi

je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki poživlja okus in rahlo odvaža. Ako se redno rabi, ureja želodčevo delavnost prav zanesljivo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero rane čiste ohrani, vnetje in bolečine lajša in hladi.

V puščah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

Svarilo! Na vseh delih zavitka je pristavljena postavno vpišana varstvena znamka.

Glavna zaloga: lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana, vogal Spornjerjeve ulice.

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih G. Piccoli, Ub. pl. Trnkóczy, M. Mardetschláger, J. Mayer in vseh drugih lekarnah Avstro-Ogerske. 187 26-8

Prečastiti duhovščini in spoštovanim cerkvenim predstojništvom uljudno naznanjam, da sem od praznika presv. Rešnjega Telesa dalje znižala ceno pristnim čebelnovoščenim svečam pri Ko za 20 kr., tako da velja odslej Ko samo gld. 2.50, koje je preje veljalo gld. 2.70.

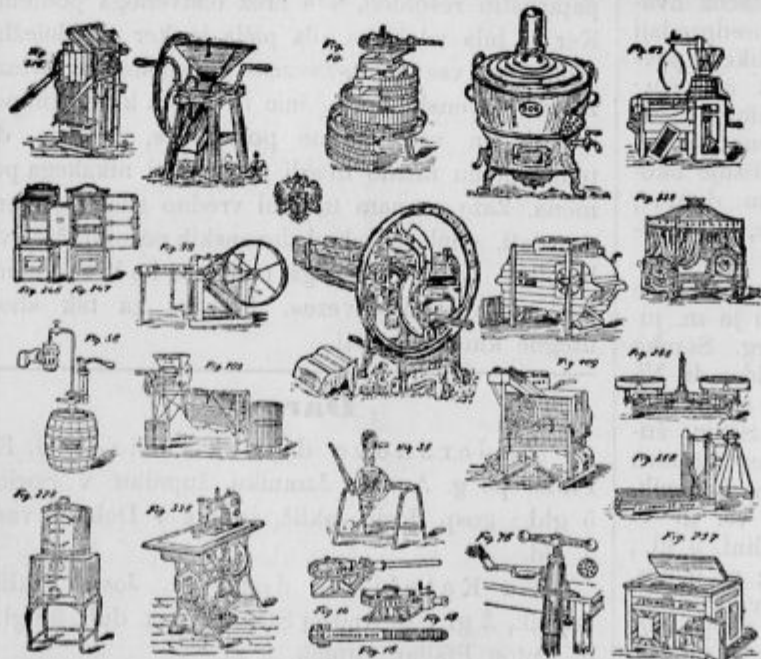
Nadejajoča se blagohotneža uvaževanja se uljudno priporočam.

Velespoštovanjem

Lofija Bernard - Šupeuc.

v Ljubljani, Prešernove (Slonove) ulice.

531 3-1

Janez Schindler

c. kr. imetnik privilegijev

na Dunaju, III., 1., Erdbergstrasse 12

razpošilja brezplačno in franco

cenike v slovenskem jeziku

(528) z več ko 300 podobami (10-1)

raznovrstnih strojev in orodja za poljedelstvo, vinogradarstvo itd.

Ceneje ko povsod drugej.

Za blago jamčim, dajem na poskušnjo, olajšujem plačevanje!

Iščem krščanskih agentov.

Obrniti se je naravnost na

Jan. Schindlerja, Dunaj,

III., 1., Erdbergstrasse 12.

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 15 31

priporočam lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejše do najfinejše, raznobarvne: rujave, zelene bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

* Za svoje delo jamči leto dnij. Cene so najnižje.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 1 gld., za dijake 60 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur.,

Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

Za Marijine družbe!

Pri predstojništvu dekliške Marijine družbe v Škofji Loki se dobiva:

1. Otrok Marijin,

opravilnik in obrednik za (mladeniške in dekliške) Marijine družbe. — Cena lično v platno vezanemu izvodu 45 kr.

2. Najboljša mati,

molitvenik za kongreganiste in vse častivce Marijine; v platnu z rudečo obrezo 45 kr.

3. Po Mariji k Jezusu!

obe zgoraj imenovani knjigi skupaj vezani — v platnu 75 kr., v usnju z zlato obrezo 1 gl. 5 kr. 422 10—8

4. Posvečenje,

100 izvodov 1 gl.

Na korist kongregacijam pri obilnejših naročilih družba-založiteljica navzre primerno število izvodov. Tudi ista družbam rada oskrbuje sprejemnic in svetinje s slovenskim besedilom.

Na drobno se dobivajo te knjižice tudi v prodajalnici katol. tiskovnega društva (preje Ničman, v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2).

Vkusna Iv. Bonačeva vezava in nizka cena!

Lepa vsebina v čistem jeziku!

Lep tisk in pripravna oblika!

V restavraciji Mayr

v Filipovem dvorcu

vsak dan

vkusno prirejani

raki

izvrstno dolensko vino

in

vrhniško pivo „Kranjski biser“.

K številni udeležbi uljudno vabi

494 2—2

Iv. Mayr.

Ugoden postranski zaslužek

za krščanske trgovce, učitelje in uradnike je zastopstvo „Unio catholica“.

Pojasnila daje pismeno in ustno ravnanje na Dunaju, I., Bäckerstrasse 14. 514 5—4

Novo ustanovljena in novourejena domača

stavbinska in umetalna steklarija

tvrdke

503 47

Avg. Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta 9, poleg „Figovec“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobjenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

vse strokovnjaško dobro, zajamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpreprostejšega do najčinejšega dela — Ob enem opozarja na lepo svojo zalogo vsakovrstnega

steklarskega blaga

kot so: porcelanasti predmeti, zrcala, steklo v ploščah, svetiljke, podobice, okviri za podobice itd. Prevzema vsa

stavbinska steklarska dela

in popravila po najnižji ceni.

Posojilnica v Radovljici

obrestuje hranilne vloge po

4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama iz svojega plačuje.

468 6—2

St. 280/Pr.

Razpis službe.

505 3—3

Pri mestnem magistratu ljubljanskem je izpraznjena služba

mestne klavnice oskrbnika

z letno plačo 900 gl., prostim stanovanjem v mestni klavnici in s pravico do dveh 10% nih v pokojnino vstevnih petletnic.

Prosilci za to službo morajo biti diplomovani živinozdravniki; prednost se bode pa dajala prosilcem, kateri se izkažejo tudi s fizikatskim izpitom.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati pri podpisnem predsedstvu mestnega magistrata najpozneje

do 15. avgusta t. l.

Na pomanjkljive prošnje in pa na prošnje, ki bi bile vložene po zgoraj omenjenem roku, se ne bode jemal ozir.

Predsedništvo mest. magistrata ljubljanskega,

dné 16. julija 1898.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 81 52-28

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

FELIX TOMAN

kamnoseški mojster in lastnik kiparskega atelijerja

Reseljeva cesta št. 6. LJUBLJANA Reseljeva cesta št. 6.

priporoča svojo največjo zalogo

234 30-20

nadgrobnih spomenikov

od raznovrstnih najtrpežnejših marmorov, od granita in črnega sijenita.

Prevzame tudi vsako najmanjšo kakor največjo

stavbene kamnoseško delo

po najnižji ceni. Posebno priporoča se prečastiti duhovščini za izdelovanje različnih cerkvenih

umetno-kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljnov, prižnic, obhajilnikov, krstnih in kropilnih kamnov in podob v vsaki velikosti iz marmorja ali peščenika itd., za katera dela izgotovi na zahtevo brezplačno potrebne načrte in proračune.

Najcenejša zaloga vsakovrstnih plošč za pohištvo od tu- in inozemskih marmorov.

Dobiva se povsod.

C 745 36—35

Sarg's Kalodont.

Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

Prodá se ali zamenja z vilo ali manjšim posestvom na Gorenjskem

gostilna s prenočišči

v Lescah na Gorenjskem poleg glavne ceste proti Bledu. Ista je izvrstno obiskovana, ima novo urejene lepe opravljene sobe za tujce, oziroma letovičarje, lepo prostorno za-se stoječo dvorano krasen, velik, senčnat vrt, dobro vpeljan fijakarski obrt, gospodarska poslopja in travnike.

Naslov poizvé se pri upravništvu »Slovenca«.

517 9

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje!

221 50—20

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Odlikovan na Dunaju 1891 — v Pragi 1896.

Vinska veletrgovina

G. Benuzzi & Comp.

lastniki vinogradov v Tridentu na južnem Tirolskem

priporoča: bela, rdeča (Schiller-) in črna

izvrstna naravna vina

v sodih in steklenicah

po najnižjih cenah; ob vsakoletni trgatvi razpošilja tudi

sladek vinski mošt.

Delavsko vino (polu vino) je vsako leto na razpolago.

Spričevala zavodov in zasebnikov, pa vedno naraščajoči krog naročnikov so najboljši dokaz in zanesljivo jamstvo pristnosti in dobrote naših vin.

512 3—3

Naš zastopnik

gosp. Alojzij Černič v Ljubljani

na Rimski cesti št. 19 prevzema naročila ter daje radovoljno ustmena in pismena pojasnila.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid
ponujata po znatno znižanih cenah 227 20

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

Le 50 kr. za 3 žrebanja.

Žrebanje danes zvečer!

315 2

Glavni dobitnik

889 12

1krat 100.000 kron in 3krat 25.000 kron
v denarjih po odbitku 20%.

Jubilejne razstavne srečke
à 50 kr.

Žrebanje: 6. avgusta 1898.
Žrebanje: 15. septembra 1898.
Žrebanje: 22. oktobra 1898.

priporoča J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Dürkopp-ova
Diana - koleša

presejajo vsa druga

po trdnosti, ličnosti in lahkem teku!

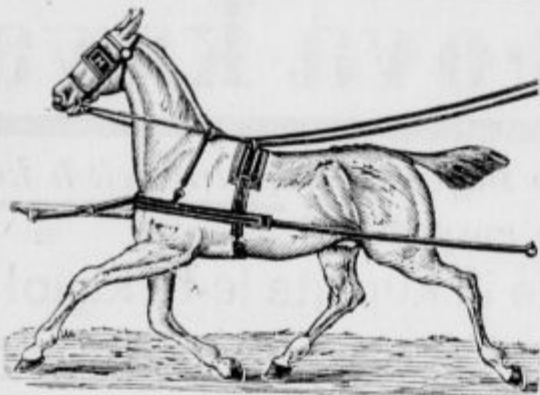
Leta 1898. razni modeli z mnogimi novostmi so
videti pri zastopniku

Janezu Jax-u

205 24-21

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

Prva največja kranjska tvrdka.

Fran Primožič,

jeremenar in sedlar

Sv. Petra cesta 34

Ljubljana,

riporoča se slavnemu
občinstvu in prečastiti
duhovščini v vsakoršno

izdelovanje

jeremenarskih in sedlarskih proizvodov,

katera okusno, trpežno in ceno izvršuje.

Ravno tam je velika zaloga različnih konjskih oprem za vožnjo
in ježo itd. — Izdelovanje jermen za stroje, mline in zvonove.

Poprave se dobro in po ceni izvršujejo.

471 50-9

Zunanja naročila se vestno in točno izpolnjujejo.

Gostilna J. Peternel na Bledu.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo

gostilno,

v kateri se dobi izvrstno dolensko in istrijsko vino,
Koslerjevo marcno pivo, gorka in mrzla jedila, in sôbe
za prenočišče.

J. Peternel,
gostilničar.

523 3-3 1

Ignacij Čamernik

kamnosek v Ljubljani,

Komenskega (Poljske) ulice 49,

poleg Schreiner-jeve pivarne,

priporoča prečastiti duhovščini in slav. občinstvu svojo izborno
zalogo najrazličnejših

nagrobnih spominkov

iz poljubnega kamena po izredno nizkih cenah. — Vsprejmlje tudi na-
ročila na

kamnoseška umetna cerkvena dela,

kakor so altarji, prižnice, krstna kamena, obhajilne pregraje, tabernakelji, po-
laganje cerkvenega tlaka itd.

Popravila izvršuje dobro in natančno. — Narise in proračune
izdeluje brezplačno.

265 18

Mleko.

Že mnogo let obstoječe in sedaj zelo obširnejše vpeljano

mlekarstvo v Laverci

priporoča zasebnikom, kavarnarjem, restavratêrjem, zavodom,
samostanom in drugim še vsakdanje odjeme 150 litrov
finega mastnega mleka.

Cene so sledeče:

Pri vsakdanji naročbi do 3 litrov je cena litru 10 kr.

in pri vseh družih večjih naročilih zaračuni se liter 8 kr.

Vsakemu odjemalcu se dostavi mleko vsaki dan zgodaj
zjutraj, in da se morebitno pokvarjenje mleka med prevažanjem
prepreči, se isto pošilja le v patentovanih mlečnih posodah, ki so
zaprte s patentovanimi ključavnicami, nakupljene iz tovarne za
izdelovanje mlekarskih oprav tvrdke Kleiner & Fleischmann v
Mödlingu pri Dunaju.

Čenjena naročila se prosi ustno ali pismeno poslati na
Laverco ali pa k „Belemu volku“ v Ljubljani.

Tudi se sprejemajo naročila v gostilni „Monakovo“ (pri
Lozarju) v Ljubljani, Rožne ulice št. 15.

Spoštovanjem

Karol Lenče,
posestnik.

486 6-4

Dunajska borza.

Dne 5. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 70 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 85 "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 " 30 "
Ogerska zlata renta 4%	120 " 80 "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	98 " 80 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	910 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	364 " 25 "
London vista	120 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 80 "
20 mark	11 " 75 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 53 "
Italijanski bankovci	44 " 30 "
C. kr. cekini	5 " 63 "

Dne 5. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 " 75 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 45 "
Tisinske srečke 4%, 100 gld.	139 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	129 " — "
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 " 60 "
Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 50 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 50 "
Priporitetne obveznice državne železnice	225 " — "
južne železnice 3%	181 " 50 "
južne železnice 5%	126 " 85 "
dolenjskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	203 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 " 80 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	81 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " 50 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	58 " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3415 " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	448 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77 " 75 "
Splošna avstrijska stavbinska družba	113 " — "
Montanska družba avstr. plan.	167 " 05 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	172 " — "
Papirnih rubljev 100	126 " 75 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zguhe pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.